

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cum S. Scripturæ, tum SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 4. Opus hoc Iacob eleganter descripsit somno leonis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

scilicet *omni*: Quam egregie cum delineat! Pater
 vocat enim catulum leonis, vt notat praef-
 atus PP. vt diuinam filij Dei declarat naturam
 veronique esse diuinam, quod illi Pater suus
 tenet deit per aeternam generationem: sicut
 enim catulus filius est leonis, & hoc ipso verum
 conuenit esse leonis, veronique naturam leoni-
 cam: sic Verbum aeternum *Rex ex Regis proef-*
si (inquit D. Ambrosius & Ecclesia) *Deum de Deo,*
honore de honore, Deum verum de Deo vero. Quia
 vero dicitur erat Arius, quod sicut catulus, si-
 cet filius sit leonis, minor tamen est leone patre
 suoz. Christus cum filius esset catulus, minor
 erat Patre, hanc praerogatiuam cum D. Ambro-
 siopoli calumniam, quem primo dicit *Ca alium*
leoni, quo vere filium esse demonstrat: illico
 vocat cum perfectum integrumque leonem *Ac-*
tabasi ut lo, quo de, laet equalitatem in patre
 factose mirae, & in ceteris omnibus cum Pa-
 tre. Dicitur etiam ab illo Catulus leonis, ad vi-
 rum illum magnam expressiorem: e enim tu-
 moris leonis viribus praediti sunt usignioribus,
 vnde vt vites exprimat eius qui Samsoni occur-
 rit de illo Spiritus S. *Caculus leonis sanctus*
regis securus & O fili mi robur, fortis & ma-
 gnificus inquit Iacob. *Ad praedam ascendisti.*
 Ecce quam neuus eius exprimat ascensu
 illam enim ascendit praedam acturus de torus
 mundi cordibus, de dominio, imperio & au-
 thoritate qua diabolus eam tyrann. de supprime-
 bat. Hoc ipsum Saluator confirmat: *Nuoc prin-*
cipium mundi egerit furas: *Ego si exalta-*
tu fueris a terra, omnia traham ad meipsum. Spe-
 ctata vt opinor, Apostolus hoc stratagemat: *Ex-*
altatus principatus & potestates & c. quam diues,
 quam opulenta deprecandario. Quis effecit, vt to-
 tus orbis Christo subderetur, collaque illi sub-
 mitteret? Vt nomen eius extolleretur super om-
 ne nomen, caelestium, terrestrium & inferno-
 rum, nisi sublimis ille in crucem ascensus? *Dicit e-*
rua uoluntas, quia Dominus regnauit a l'quo Sub-
 iugatus in alium, *Dormiens accubusisti vt leo.* Ipse se
 ab funem composuit, sonum inquam mor-
 tui: *Nuoc tollit autem manus a me, sed ego pono-*
nam a meipso. Quod paulo super us diximus, il-
 lum ipsum fuisse, qui gladium euaginauit. Et
 qualiter se ad quietem mortis composuit? *Vt Leo.*
 Neane de Leone naturaliste, quod dormiat a-
 pertis oculis: quia praegrandes habet, quos pal-
 pebre nequeunt cooperire, & quamuis palpe-
 bre maximae sint, illos non valent obscurare:
 quoniam ita len per eius oculi luci exponitur, et
 iam dum requiescit. Oculi semper symbolum

fuerunt diuinitatis potissimum apud Aegyptios,
 vbi Iacob morabatur, vt prosequitur D. Cyrillus
 & probat Paterius: *b*, quia Deo proprium est
 omnia videre, eundemque cognoscere. Ea de cau-
 sa nonnulli sustinent Dei nomen quod Graece
 dicitur *θεός* derivari a *θεω* id est videre: hoc
 etenim Deo proprium credimus omnia videre
 & illustrare vnde declarat illud aliqui de lapsi-
 de illo osti uso a Deo Zacharia, quod septem
 haberet oculos: *Septem oculi super lapidam:* ad
 diuinitatis per oculos expressionem, & per nu-
 meru septenarium (qui in S. eloquio plenitudi-
 nem designat & vniuersitatem, vt exponit S. S.
 P. neminatim autem D. Gregorius) quod in
 Christo plenitudo esset diuinitatis, hoc est vera
 natura diuina, cum omni plenitudine essentiae
 suae & perfectionum, quod ait vnico verbo D.
 Pauli. *In ipso habitabat omnis plenitudo diuinitatis*
corporaliter. Dormiuit Christus vt Leo, quia licet
 praegrandes fuerit infirmitatis humanae palpe-
 brae, tribulationum, tormentorum, & mortis:
 non tamen cooperire vel obscurare valuerunt esse
 diuinum, nec vel minimum potentiae diuini-
 tatis enervare: & in ipsa morte scintillae lucis
 emanabant, per quas oculi illi deiegebantur. Ce-
 turto & cohortis lux milites spectaculo adhan-
 tes illos explorant, dicebantque: *Filium Dei*
erat iste: Vere hic homo iustus erat. Alij *Reuer-*
bantur peruenientes peccata sua.
 Non vacat mykterio, sicut notat aquila illa
 caelestis, quod Dominus singulari praecipit
 & praenit mandato sub figura agni ne os ex
 illo committeretur, quod non propter agnum,
 sed propter mysterium & figuram eius quod fu-
 turum erat illustretur, nimirum quod in Christi
 corpore nulla omnino ossa constringeretur, quod
 inier passionis eius miracula vel maximum exi-
 scit: etenim videtur impossibile, tot verberibus,
 tot collisionibus, tot flagellis, tot claus
 pertebranibus & acutissimis, tam immani fer-
 raque lancea, nec vnium quidem paruum ait
 magnum fuisse comminutum, cum tot tamen
 tantisque spinis diabolica eorum peruersitas
 capiti illi et: nium perforatim ipsis autem
 latronibus ossa tibiarum fortissima confregerunt,
 quibus vel t columnis totum corporis susti-
 netur aedificium: *Ad Iesum autem, cum ve-*
missent, non fregerunt eius ossa: vna tunc etenim cru-
ca, vt ait Iponla: Crura illius columinae marmora.
 Hoc est fortissimae, inquit D. Gregorius
 Nyssen, quia per columnam fortitudo signatur.
 Non tangatur nec quidem punctum fortitudo
 uis Christi: etenim eius virtus diuina est: non
 vi

Lib. 9. 1001. 101.

Lib. 33.

Zach. 9.

Ho. 13. in Enang.

Colof. 2. 9.

Marc. 15. 16. Luc. 23. 47. 48.

9

III.

Cur ossa agni non potuerint constringi.

Jo. 19. 33. Cant. 5.

15.

15.

vi

Ille qui clausus lapide,
Cassidatus sub insula,
Triumphans pompa nobili,
Videtur surgere de funere.

§. 5. Excellentissime per Resurrectionem Christi
Dns de diabolo triumphavit, quem in a con-
fugit, ut ipsemet D. Antonio testatur.

¶ An videmus triumphatorem, potentem adeo
ut forem, ut non sit qui comparetur ei: cum
verus sit Deus. Videamus quoniam sint illi, de
quibus triumphum agit: nam populus sit clam-
boris, quodque viribus infirmus. Indubie sunt
omnium potentissimi & fortissimi; quos mun-
dus contemnit, illi qui cunctos despiciunt, &
in triumphum ducunt arrogantissimi: *Dis-
putatur inimici eius, & signatur qui obierunt cum a
fatis suis. Sicut deficiit summi deficiant. Etc.* Proh
quanta pance verbis mysteria! litteras ipsas ex-
cedunt. Duo sunt, ut genera aduertatiorum, de
quibus triumphum retulit: quidam dicuntur
inimici, quos ipse ut tales habebat: *Inimici eius.*
Alii a quibus odio habebatur: *Qui aderunt eum;*
quoniam enim hanc videatur posse conuerti,
esse inimicem tuam, & te ostendit, tamen multum
interest discipulis: etenim nomen inimici est
relativum, unde in rigore tantum illis convenit,
qui se mutuo recipere odio persequuntur &
excecantur. Attamen verbum odisse non est ac-
tionem sed tantum alterius denotat partis actio-
nem: quocirca inimici Christi proprie noverunt
illi qui Christum execratur, & quos Christus
execratur, & habent reciprocum inter se contra-
rietatem. Illi sunt duo, diabolus & mors: idcir-
co Christus diabolum appellat absolute inimi-
cum: *Inimicus homo;* & mors a Diuo Paulo di-
citur: *Inimica mors;* & a Michæa: *Inimica mea.*
Qui Christum abominati sunt, Iudeus esse di-
cunt: nam illi Christum ut ipsam mortem
execrati sunt, sed non ipse Iudeos. Hoc suppo-
nit, nec dicitur in triumphum diabolus, mors
& Iudei. Hoc igitur expendamus.
Primo: de diabolo triumphum egit, quem
nominatum venit superatus. O quam fortem
adversarium! *Fortis armatus;* dicitur a Christo
fortem superari ab inimici, arduum hoc e in
primis & difficile, ut patet in Samone: nam
cum suis periclitaretur Pallisthym, quod cum de-
fuit superare possent, utique iudum armis, ipse
tamen alii mandibula mille eorum interfecit
Hieron. Bap. de la Naza, Tom. IV.

fortem autem viribus, armisque præmunitum,
quis aggredietur quis superabit? *Non est potestas* Job. 41. 24.
super terram; que comparetur ei; Dominus Iob
asseruit, postquam illum descriperat in figura
balanæ per singula membra potentiam eius, cor
audaciam, animum; & hic totum ira sibi tyrannice
subiugauerat videretur, ut Domino Deo
in faciem impudenter obiecerit: *Circuitus ter-
ram & perambulans eam:* quia secundum phra-
sim Hebraicam, imo etiam prophetam indicat
se totius esse terræ Dominum, quodque ut talis
per orbem ambularet, sicut in domo sua vel hor-
to, per illum figuratus draconem, quem Deus au-
diuit in fluitio magno facientem in hæc arrogan-
tia verba prorumpentem: *Mors est fluitio.* Exe. 29. 3.

Mors similiter tanis erat prædita viribus ac
potentia terribilis, ut ab exordio mundi, ne vel Mortis
vires manus eius evaserit immortalis quem ipsa potentia
non prosternebat: *Omnes morimur* (ait sap. en-
tissima illa Theocritis) *Et quasi aqua dilabimur.* 14.
Quo momento quis in viro concipiebatur, ino
antequam nascatur, jam mors suam in illum
extendebat jurisdictionem. Hinc factum est ut
tanta super omnes valeret potentate, ut quem
admodum ait D. Paul. *Regnavit mors, Etc. etiam* Rom. 5. 14
in eos qui non peccaverunt: quæ verba his con-
formiter expendit D. Hieronym. O quam fortes
inimici. Illos optime comprehendit, junxitque
David illis verbis: *Inimici eius:* quia in se ut of-
que plenus de hominibus diuisus erat triumphus
mors ex parte corporis, diabolo ex parte animæ
& hoc ita generaliter, ut quam primum quis erat
in viro conceptus, & esse habebat, illum mors
ut suum propriæ corporis mortalitatem capie-
bat: diabolus autem animæ manus propter pec-
catum inspiciebat. Era que hoc ita venteriale, *Ps. 88. 49.*
sicut ipse David manifestat: *Quia si homo qui
vives, Etc. non videbit mortem, erunt animam suam
de manu inferi?* Nullus evadere poterat manus
fortissimorum Ducum illorum, nec gigantes, nec
Reges, nec iusti, nec Prophetæ, nec Patriarchæ,
etiam si fuissent Abraham, Isaac, Iacob, Iob, &
David: mors de illis triumphabat; quantum ad
corpus, & diabolus ex parte quantum ad ani-
mam: etenim quantalibet vigerent sanctitate,
illos ut captivos suos in limbo detinebat, eo
modo quo S. Scriptura loquitur, vocans Patres
illos iustos in limbo, captivos, imo & ipse Da-
id eos appellat ipsam captivitatem: *Captivum duxit
captivitatem.* Quem locum D. Paulus explicat.
Eratque hæc captivitas illam originalis pec-
cati supplicium, tota natura commune per quod
diabolus principium accepit dominum in totum
genus

